

Nr 129

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående statstjänstemännens sjuklöne- och semesterförmåner m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(5:e avd.)

I propositionen nr 160 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för den 29 mars 1963, föreslagit riksdagen att 1) antaga vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § statens löneförordning den 31 maj 1957 (nr 228); 2) godkänna den i statsrådsprotokollet redovisade överenskommelsen den 28 mars 1963 angående statstjänstemännens sjuklöne- och semesterförmåner m. m.; 3) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av överenskommelsen betingade ändringar i avlöningsförfattningar som utfärdats med stöd av riksdagens beslut; 4) bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela de övergångsbestämmelser som erfordras för överenskommelsens genomförande; samt 5) till Kostnader för personalvård å riksstaten för budgetåret 1963/64 under tolfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kr.

I propositionen framlägges förslag till vissa ändringar i de sjuklöne- och semesterförmåner, som i de statliga avlöningsreglementena m. m. tillerkännes statstjänstemännen och med dem jämställda befattningshavare i statsunderstödd verksamhet. Förslagen, som grundar sig på överenskommelse med statstjänstemännens huvudorganisationer, innebär bl. a. att tjänstemans rätt att vid tjänstledighet för sjukdom åtnjuta oavkortad lön under visst antal dagar bortfaller. I stället skall lön med A-avdrag utgå under hela sjukperioden. De nuvarande A- och B-avdragen föreslås skola minskas, vilket medför behov av ändring i statens löneförordning. För tjänstemän med rätt till sjuklön sker s. k. arbetsgivarinträde enligt 3 kap. 16 § lagen om allmän försäkring. Vidare föreslås vissa förbättringar av semesterförmånerna för statstjänstemännen m. fl. Slutligen föreslås inrättandet av ett statligt personalvårdsorgan.

Beträffande den närmare innebörden av propositionsförslaget får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft

dels en i anledning av förevarande proposition inom första kammaren av herrar Adolfsson och Lager väckt motion (I: 777), vari hemställts att riksdagen vid behandlingen av propositionen måtte avslå dess förslag om slopande av de avdragsfria sjukdagarna för statstjänstemännen och beträffande förslaget till förändrade semesterförmåner uttala sig för en beräk-

ning av semestern i arbetsdagar, så att under semestern infallande intjänade fridagar ävensom i förekommande fall sön- och helgdag icke blir inräknade i semestern, samt att riksdagen i övrigt godkänner propositionen;

dels ock två vid riksdagens början väckta likalydande motioner, den ena inom första kammaren av fröken *Nordström m. fl.* (I: 152) och den andra inom andra kammaren av herr *Wiklund m. fl.* (II: 180), i vilka hemställts att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en översyn av den statliga personalvården med särskild inriktning på behovet av utökad personalkonsulentverksamhet och utbyggnad av olika trivselanordningar, i första hand personalrestauranger och utrymmen i övrigt för personalens måltider.

Beträffande motiveringarna för de ifrågavarande yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna I: 777 och II: 180.

Över motionerna I: 152 och II: 180 har, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, utlåtanden avgivits av *statskontoret* och *statens löne-nämnd*.

Utskottet. De i förevarande proposition framlagda förslagen avser i första hand ändringar i sjuklöne- och semesterförmånerna för statstjänstemän m. fl. Förslagen i denna del, vilka grundar sig på en under förbehåll för Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande träffad förhandlingsöverenskommelse, har närmast aktualiserats av ikraftträdandet den 1 januari 1963 av lagen om allmän försäkring samt den av årets riksdag beslutade förlängningen av den enligt semesterlagen utgående semestern. Ett genomförande av överenskommelsen förutsätter bl. a. att s. k. arbetsgivarinträde sker, d. v. s. att arbetsgivaren — på sätt anges i 3 kap. 16 § lagen om allmän försäkring — från försäkringskassan erhåller den sjukpenning jämte barn-tillägg som tillkommer arbetstagaren; denne äger i sin tur uppbära sjuklön enligt därom gällande bestämmelser.

Utskottet har vid sin granskning av Kungl. Maj:ts förslag i förevarande del icke funnit anledning framställa någon erinran mot detsamma. Utskottet tillstyrker fördenskull ifrågavarande förslag och vad i samband därmed i statsrådsprotokollet förordats. Av detta ståndpunktstagande följer att utskottet inte kan tillstyrka det i motionen I: 777 framställda yrkandet om avslag på Kungl. Maj:ts förslag i viss del. Den i nämnda motion berörda frågan om ändrade grunder för beräkning av semester bör enligt utskottets mening icke prövas i förevarande sammanhang.

Utöver de nyssnämnda, på förhandlingsöverenskommelse grundade förslagen har i propositionen upptagits frågan om åtgärder för en aktivisering av personalvårdsarbetet hos statsmyndigheterna. I sådant hänseende föreslås att en försöksverksamhet beträffande i första hand personal vid andra myndigheter i Stockholm än de affärsdrivande verken kommer till stånd. Förslaget har sin utgångspunkt i önskvärdheten av att förbättra möjligheterna att på ett tillfredsställande sätt ordna den socialmedicinska rådgivningen till myndigheterna; i samband härmed har emellertid även beaktats den sida av problemet som innefattar frågan om kontakten med de an-

ställda och deras intressen. För ändamålet äskas ett förslagsanslag av 300 000 kr. för budgetåret 1963/64.

Utskottet, som finner det vara av värde att en försöksverksamhet av ifrågavarande slag kommer till stånd, har ansett sig böra tillstyrka att medel härför ställs till förfogande i enlighet med propositionsförslaget. Utskottet vill härvid understryka att frågan om personalvårdsarbetets fortsatta inriktning och organisation bör tills vidare hållas helt öppen i avvaktan på vunna erfarenheter av försöksverksamheten.

I de vid riksdagens början väckta motionerna I: 152 och II: 180 har framställts yrkande om en allmän översyn av den statliga personalvården. I avgivnet remissyttrande har statskontoret framhållit att det i motionerna framställda önskemålet torde komma att tillgodoses genom åtgärder från arbetarskyddsstyrelsens sida i anslutning till förslag i propositionen 1963:126. Statens lönenämnd har å sin sida erinrat om det i förevarande proposition nr 160 framlagda förslaget. För egen del anser utskottet i frågans nuvarande läge någon åtgärd från riksdagens sida i enlighet med ifrågavarande motionsyrkande ej påkallad.

Vad i övrigt i statsrådsprotokollet anförts har ej givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

A. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen I: 777,

1) antaga vid propositionen nr 160 fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § statens löneförordning den 31 maj 1957 (nr 228);

2) godkänna den i statsrådsprotokollet över civilärenden för den 29 mars 1963 redovisade överenskommelsen den 28 mars 1963 angående statstjänstemännens sjuklöne- och semesterförmåner m. m.;

3) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av överenskommelsen betingade ändringar i avlöningsförfattningar som utfärdats med stöd av riksdagens beslut;

4) bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela de övergångsbestämmelser som erfordras för överenskommelsens genomförande;

5) till *Kostnader för personalvård* för budgetåret 1963/64 å driftbudgeten under tolfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kr.;

B. att motionerna I: 152 och II: 180 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 17 maj 1963

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Birger Andersson, Bergman, Axel Johannes Andersson, Fritz Persson, Rikard Svensson, Bengtson, Per Jacobsson, Edström, Herbert Larsson, Thorsten Larsson och Åkerlund; samt

från andra kammaren: herrar Staxång, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Svensson i Stenkyrka, Blidfors, Eliasson i Sundborn, Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, herr Gustafsson i Skellefteå, fröken Karlsson, herrar Fagerlund, Heidenberg, Nelander och Källstad.